

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

CIELE PREDMETU

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
 - argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
 - pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,

- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Predmet PRÍRODOVEDA

pre 3. ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Prírodoveda, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

<https://www.minedu.sk/data/att/22688.pdf>

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne – 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a príroda*

Témy v 3. ročníku:

Rastliny a huby 7 hodín

životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín

význam lesa pre človeka

zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná

liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel

kopijovitý, materina dúška

jedovaté rastliny

jedlé, nejedlé a jedovaté

huby, plesne, kvasinky

Živočíchý 8 hodín

ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná;

obojživelníky: skokan hnedý;

plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná;

vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny;
cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca;
živočíchy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný

Človek 7 hodín

trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída
vylučovanie, moč, potenie, pitný režim

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.....11 hodín

vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky,
teplota prostredia
teplo, teplota, teplomer, telesná teplota
kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie,
tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie
plávajúce a neplávajúce predmety,
nadľahčovanie telies vo vode,
objem a hmotnosť

Použité prierezové témy:

1. Environmentálna výchova
2. Ochrana života a zdravia
3. Regionálna výchova a ľudová kultúra
4. Osobnostný a sociálny rozvoj
5. Mediálna výchova
6. Výchova k manželstvu a rodičovstvu
7. Multikultúrna výchova
8. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Predmet PRÍRODOVEDA

pre 4. ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Prírodoveda, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

<http://www.minedu.sk/data/att/7524.pdf>

Rozsah vyučovania predmetu:

2 VH týždenne – 66 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a príroda*

Témy:

Rastliny a huby 20 hodín

životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín

význam lesa pre človeka

zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná

liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel

kopijovitý, materina dúška

jedovaté rastliny

jedlé, nejedlé a jedovaté

huby, plesne, kvasinky

Živočíchy 14 hodín

ryby: kapor obyčajný, šťuka obyčajná;

obojživelníky: skokan hnedý;

plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná;

vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny;

cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca;

živočíchy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný

Človek 16 hodín

trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída

vylučovanie, moč, potenie, pitný režim

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.....16 hodín

vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky,

teplota prostredia

teplo, teplota, teplomer, telesná teplota

kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie,

tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie

plávajúce a neplávajúce predmety,

nadľahčovanie telies vo vode,

objem a hmotnosť

Použitie prierezové témy:

1. Environmentálna výchova
2. Ochrana života a zdravia
3. Regionálna výchova a ľudová kultúra
4. Osobnostný a sociálny rozvoj

5. Mediálna výchova
6. Výchova k manželstvu a rodičovstvu
7. Multikultúrna výchova
8. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke